

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/47/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5824010037
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kyselová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5824010037.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Kyselovej a sudkýň JUDr. Adriany Gallovej a Mgr. Anny Mihálikovej, na verejnom zasadnutí konanom 2. septembra 2025 prejednal odvolanie podané obžalovaným A. B. proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/5/2024 z 23.1.2025 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného A. B. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/5/2024 z 23.1.2025 bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., na skutkovom základe, že:

ako rodič v C. D. a všade tam kde sa zdržiaval v období od februára 2019 do 23.1.2025, napriek zákonnej povinnosti vyživovať svoje deti, ktorá mu ako rodičovi vyplýva priamo zo Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v platnom znení, ako i napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Námestovo zo dňa 29.11.2018, sp. zn. 4P/35/2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.11.2018, bol zaviazaný prispievať na výživu svojich detí E. B., nar. X.X.XXXX, sumou 120,- eur a F. B., nar. XX.X.XXXX, sumou 100,- eur, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred do rúk matky F. C., nar. XX.X.XXXX, svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť riadne a včas neplnil, kde za uvedené obdobie platil výživné len sporadicky v roku 2019 v mesiacoch apríl, júl, september a december uhradil na výživnom celkom sumu 970,- eur, v roku 2020 v mesiacoch február, apríl, máj, august, september, november a december uhradil na výživnom celkom sumu 1 480,- eur, v roku 2021 v mesiacoch marec, jún, september a október uhradil na výživnom celkom sumu 970,- eur v roku 2022 v mesiacoch február, marec, máj, júl, september, október a november uhradil na výživnom celkom sumu 1 540,- eur, v roku 2023 v mesiacoch marec, máj, jún a október uhradil na výživnom celkom sumu 640,- eur a v roku 2024 v mesiacoch júl, august, október, november a december uhradil na výživnom celkom sumu 416,- eur, čím mu takto vznikol dlh na bežnom výživnom voči oprávnenej F. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D., G. H. I. XXX/XX minimálne vo výške 9 384,- eur, pričom v rozhodnom období bol do 17.7.2020 živnostník, kde podľa jeho vyjadrenia dosahoval príjmy zo živnosti zhruba vo výške 1 200,- eur, v dobe od 18.7.2020 do 30.8.2021 bol dobrovoľne nezamestnaný a privyrábal si na príležitostných brigádach s príjmom cca 500 až 1 000,- eur mesačne, od 1.9.2021 bol zamestnaný v spoločnosti J., K., L., kde počas tejto doby mal príjmy z brigádnej činnosti, v období mesiacov júl až november 2024 bol zamestnaný v spoločnosti K., K., M., kde mal podľa jeho vyjadrenia príjem 1 000,- eur v čistom, napriek tomu rozviazal pracovný pomer dohodou, v období rokov 2021 až 2024 pred platením výživného uprednostňoval minimálne splácanie splátok hypotekárneho úveru, ktorý v rozhodnom období v rokoch 2021 až 2024 splatil v celkovej výške 10 798,77 eur.

Za to bol odsúdený podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, výkon ktorého mu bol podmienienečne odložený s určením skúšobnej doby na 2 roky.

Proti vyššie citovanému rozsudku obžalovaný prostredníctvom obhajcu podaním zo dňa 7.2.2025 zahlásil odvolanie, ktoré odôvodnil podaním doručeným okresnému súdu dňa 14.5.2025.

V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu E. J. K. uviedol, že súd prvého stupňa pochybil pri právnom posúdení subjektívnej stránky skutku, keď dospel k záveru, že obžalovaný konal úmyselne. Takýto záver nie je podložený vykonaným dokazovaním a nezodpovedá skutočným okolnostiam prípadu.

Rozsudok súdu prvého stupňa nevzal dostatočne do úvahy objektívne ekonomické a osobné okolnosti, v ktorých sa obžalovaný nachádzal počas obdobia posudzovaného v obžalobe. Vyživovaciu povinnosť neplnil v riadnej výške nie preto, že by ju vedome a úmyselne zanedbával, ale preto, že reálne nemal dostatok finančných prostriedkov na jej úplné krytie. Obžalovaný v relevantnom období nemal trvalé zamestnanie s garantovaným príjmom. Jeho zamestnania boli buď krátkodobé alebo sezónne, prípadne išlo o práce na dohodu, čo viedlo k nestabilite príjmov. V dôsledku toho nedokázal vopred plánovať ani zabezpečiť pravidelné a úplné plnenie výživného.

Súd však pri hodnotení dôkazov vychádzal z predpokladu, že každý dospelý človek je schopný zabezpečiť si príjem postačujúci na úhradu výživného, čo je neprijateľné zjednodušenie a nezodpovedá reálnej sociálno-ekonomickej situácii obžalovaného.

Obžalovaný trpí dlhodobjšími zdravotnými ťažkosťami, ktoré mu bránia v tom, aby vykonával fyzicky náročnejšiu prácu alebo prácu s plným pracovným úväzkom. Tieto zdravotné problémy sú preukázateľné lekárske nálezom, ktorý bol predložený súdu. Súd to však nezahodnotil ako relevantné pre posúdenie schopnosti obžalovaného plniť vyživovaciu povinnosť. Je potrebné zdôrazniť, že zdravotný stav nie je výhovorkou, ale objektívnou prekážkou v schopnosti obžalovaného generovať dostatočný príjem. Z toho dôvodu je právne i vecne neudržateľné, aby bolo konanie obžalovaného kvalifikované ako úmyselné.

Hoci obžalovaný neplnil vyživovaciu povinnosť v plnej výške, nešlo o úplnú nečinnosť. Vždy, keď mal k dispozícii aspoň časť prostriedkov, posielal ich na výživné. Toto čiastočné plnenie dokumentuje, že nemal úmysel sa vyživovacej povinnosti zbaviť, ale naopak, v medziach svojich možností sa snažil ju plniť. Takéto správanie je v rozpore

s definíciou úmyselného konania podľa § 15 Trestného zákona. Úmysel by musel byť zameraný na vedomé neplnenie povinnosti, čo v tomto prípade zjavne neplatí.

Obžalovaný nežije nad pomery, nekupuje si drahé veci, nemiňa peniaze na luxus, hazardné hry, alkohol alebo zbytočné výdavky. Jeho životný štandard je nízky a primeraný možnostiam, čo potvrdzujú aj predložené výpisy z účtov, pracovné zmluvy a iné doklady. Naopak, v minulosti, keď mal vyššie príjmy, svoju vyživovaciu povinnosť plnil bez výhrad, čím opakovane preukázal, že ak má reálnu možnosť, výživné platí riadne. Preto nemožno hovoriť o jeho celkovej ľahostajnosti k vyživovacej povinnosti alebo o dlhodobom úmyselnom zanedbávaní povinnosti.

Na základe uvedených dôvodov obžalovaný navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a obžalovaného oslobodil spod obžaloby.

V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu E. E. F. uviedol, že pokiaľ ide o znaky subjektívnej stránky trestného činu, je potrebné v skutkovej vete vyjadriť tie, ktoré sú dôležité z hľadiska príslušnej skutkovej podstaty žalovaného skutku. Pri trestnom čine zanedbania povinnej výživy treba uviesť osobu, u ktorej páchatel zanedbal svoju zákonnú povinnosť vyživovať ju alebo ju zaopatrovať, konkretizovať časové údaje o dobe zanedbania tejto povinnosti, resp. o dobe zanedbávania tejto povinnosti, prípadne aj spôsobený následok a formu zavinenia, keďže tento trestný čin možno spáchať tak úmyselne, ako aj z nebanlivosti. Vo výroku o vine preto vždy treba uviesť, či v konkrétnom prípade bol trestný čin spáchaný úmyselne, alebo z nebanlivosti. Zákonnú požiadavku „uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu“, treba vnímať tak, že sa požaduje uvedenie znakov základnej skutkovej podstaty trestného činu, ako aj znakov podmieňujúcich použitie vyššej trestnej sadzby. V popise skutkovej vety však nemožno uvádzať iné skutočnosti ako tie, ktoré majú oporu – svoj základ v obsahu dôkazov vykonaných v priebehu hlavného pojednávania.

S poukazom na ust. § 168 Tr. por. uviedol, že požiadavke riadneho odôvodnenia rozsudku zodpovedá také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové relevantné otázky súvisiace s predmetom trestného konania. Povinnosťou konajúceho súdu je v odôvodnení rozsudku reagovať na všetky skutočnosti, ktoré majú význam pre posúdenie otázky viny, trestu, prípadne iných výrokov, ktoré sú súčasťou rozsudku. Podľa názoru obžalovaného okresný súd pri formulácii skutku popísaného

v rozsudku nereflektoval na závery dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní, keď

v rozsudku špecifikovanom období neplnenia vyživovacej povinnosti obžalovaným, teda od mesiaca február 2019 do 23.1.2025 nekonkretizoval skutočnosti, na základe ktorých konanie obžalovaného vyhodnotil ako zavinené (a akou formou). Povedané inak, časť skutku uvedená v rozsudku predstavuje iba strohé konštatovanie súdu, že obžalovaný v uvedenom období výživné neplatil, pričom dôvod neplatenia výživného súd v ďalšom za dané obdobie vôbec nekonkretizoval. Aj napriek tomu okresný súd v právnej vete konštatuje, že obdobie špecifikované v skutkovej časti rozsudku (teda vrátane obdobia od februára 2019 do 23.1.2025) je obdobím zavinenej neplnenia vyživovacej povinnosti obžalovaným. Takto formulovaný skutok rozsudku súd následne v časti odôvodnenia rozhodnutia hodnotí s odkazom na hlavnom pojednávaní dokazovaním objasnené skutočnosti, podrobne a kvalifikovane. Odôvodnenie rozsudku tak v danom prípade nezodpovedá výrokovkej časti rozsudku (výrok o vine), keď medzi formuláciou skutku a jeho odôvodnením je zjavný nesúlady, v dôsledku čoho je rozsudok okresného súdu nepreskúmateľný. Odôvodnenie rozsudku obsahuje hodnotenie jednotlivých na hlavnom pojednávaní vykonaných dôkazov a úvahy súdu, na základe ktorých súd dospel ku skutkovým zisteniam ohľadne (zavinenej) účasti obžalovaného na skutku, ktorý ale nekorešponduje so skutkom, t.j. výrokom o vine napadnutého rozsudku. V skutkovej časti rozsudku úplne absentujú argumenty súdu, na základe ktorých mal okresný súd za preukázané, že obžalovaný v celom období neplnenia vyživovacej povinnosti naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák.

Jednotlivé obdobia mal okresný súd preukazované a v rozsudku odôvodnené nasledovne: obžalovaný skutok páchal od februára 2019 do 23.1.2025, pričom súd uviedol, že za uvedené obdobie platil výživné len sporadicky v roku 2019 v mesiacoch apríl, júl, september a december, kedy uhradil celkom sumu 970,- eur, v roku 2020 v mesiacoch február, apríl, máj, august, september, november a december celkom sumu 1 480,- eur, v roku 2021 v mesiacoch marec, jún, september a október uhradil sumu 970,- eur, v roku 2022

v mesiacoch február, marec, máj, júl, september, október a november uhradil sumu 1 540,- eur, v roku 2023 v mesiacoch marec, máj, jún a október uhradil sumu 640,- eur a v roku 2024 v mesiacoch júl, august, október, november a december uhradil sumu 416,- eur.

Okresný súd ale mal informácie z listinných dôkazov o tom, že v roku 2019 ale obžalovaný zaplatil v apríli sumu 220,- eur (bez konkrétnej poznámky pri platbe) a v júli sumu 250,- eur (bez poznámky). Podľa názoru obžalovaného je potrebné tieto platby započítavať na dlh najskôr splatný (podľa jednej zo zásad civilného práva, v minulosti napr.

§ 73 Občianskeho zákonníka účinného do 31.12.1991, alebo § 330 ods. 1 Obchodného zákonníka v účinnom znení, platí, že plnenia tak, ako sú vyššie uvedené, treba postupne započítavať na dlžné výživné, ktoré bolo splatné najskôr, to znamená, vyššie špecifikované úhrady je potrebné priebežne započítavať na nezaplatené splatné výživné v zameškanom období). Okresný súd nesprávne, nejasne, nezrozumiteľne a neodôvodnene ustálil, kedy sa mal obžalovaný dopustiť konania napíňajúceho skutkovú podstatu prečinu zanedbania povinnej výživy. To isté platí aj pre následné platby vrátane navyše súm (napr. 04/2020, 03/2021, 06/2021 a iné mesiace, v ktorých bola vykonaná platba).

Súd prvej inštancie nevykonal žiadne dokazovanie, z ktorého by jednoznačne vyplynulo, ktoré úhrady boli plnením dlžného výživného za aké obdobie (t.j. aké hmotnoprávne relevantné ukazovatele priradujú platbu na výživné za ten-ktorý mesiac)

a kedy skutočne nastal stav napíňajúci hypotézu právnej normy § 207 Trestného zákona.

Vyššie uvedené má následne priamy vplyv aj na nesprávne právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie v tom smere, že s účinnosťou do 31.12.2019 bolo účinné znenie

§ 207 ods. 1 Trestného zákona (ktoré okresný súd nepoužil!), ktorého hypotéza vychádzala zo skutočnosti neplnenia zákonnej povinnosti vyživovať počas najmenej troch mesiacov

v období dvoch rokov, s následnou novelizáciou ustanovenia účinnou od 1.1.2020 do podoby, z ktorej vychádzal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí (kedy mal skutok za spáchaný ešte v roku 2019).

Súd prvej inštancie, tvrdiac zavinenie obžalovaného od mesiaca február 2019, na túto zmenu právnej úpravy vôbec neprihliadol, jeho konanie posudzoval v kontexte aktuálne účinného znenia § 207, čím porušil ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého sa trestnosť činu posudzuje podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný.

S poukazom na uvedené zistenia súdu prvej inštancie má obhajoba za to, že súd prvej inštancie nesprávne a nepreskúmateľne ustálil, kedy sa mal obžalovaný dopustiť konania napíňajúceho skutkovú podstatu prečinu zanedbania povinnej výživy. Trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona je dokonaný naplnením jeho zákonných znakov, t.j. okamihom, keď páchatel najmenej tri (dva) mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo

zaopatrovať iného. Súd prvej inštancie však celé konanie obžalovaného nediferencovane posudzoval podľa sprísnenej formulácie skutkovej podstaty trestného činu zanedbania povinnej výživy.

Obžalovaný má za to že je vylúčené, aby naplnil znaky skutku kladeného mu za vinu od mesiaca február 2019. Zároveň ak okresný súd vedel, že v apríli 2019 obžalovaný zaplatil sumu 220,- eur, bezpochyby v apríli 2019 zaplatil výživné, t.j. mesiacom apríl 2019 sa

s určitosťou nedostal do omeškania najmenej tri mesiace v období dvoch rokov s plnením zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovať iného. V mesiacoch júl, september, november a december 2019 následne zaplatil sumy vždy po 250,- eur a okresný súd sa nijako nevysporiadal s otázkou ich započítavania s ohľadom na stanovenie, či a kedy došlo k začatiu páchania skutku, pre ktorý bola podaná obžaloba. Otázkou započítavania dlhu okresný súd kvalifikovane zdokumentovanú pred vyhlásením rozsudku nemal a v tomto smere napadnutý rozsudok trpí vadami nejasnosti a neúplnosti jeho skutkových zistení.

Dokazovanie okresného súdu taktiež vôbec nebolo zamerané aj na obdobie mesiaca január 2025 (do 23.1.2025), ktorému obdobiu na hlavnom pojednávaní nebola venovaná náležitá pozornosť, resp. aj mesiaca december 2024, nakoľko okresný súd dokazovaním ustálil len to, že obžalovaný bol zamestnaný v spoločnosti K., K.. M. do mesiaca november 2024, pričom podľa potvrdenia tejto spoločnosti bol zamestnancom od 9.7.2024

s hrubou mzdou 34,48 eur mesačne, pričom dovtedy bol evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, s čím sa v kontexte otázky zavinenia okresný súd vôbec nevysporiadal.

Trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona je pokračovacím trestným činom trvácim s prvkami hromadného trestného činu, s tým, že trestný čin je dokončený až dokonaním posledného útoku, teda vyhlásením odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa. Nakoľko platí, že páchatel sa tohto trestného činu dopúšťa už tým, že si najmenej po dobu 3 (2) mesiacov v období 2 rokov neplní svoju zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného, je nevyhnutné na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti jasne a nepochybné zadefinovať, kedy obžalovaný naplnil hypotézu právnej normy § 207 Trestného zákona (kedy sa dopustil trestného činu) s tým, že ďalšie konanie nad rámec troch (dvoch) mesiacov už len udržuje tento protiprávny stav, inak povedané spojitou, v každom časovom momente pokračuje v páchaní tejto trestnej činnosti až do jej dokončenia. Dokončenie páchania skutku je rozhodujúce z hľadiska posúdenia, odkedy páchatel začne páchať nový skutok, avšak pre účely rozhodnutia o vine páchatela je nevyhnutné správne a nespochybniteľne zadefinovať na podklade vykonaného dokazovania, kedy sa mal skutok ktorý je mu kladený za vinu, skutočne stať.

S poukazom na vyššie uvedené vady má za to, že napadnutý rozsudok okresného súdu v súčasnosti ani nie je ďalej možné meritórne preskúmať, nakoľko tento je nepreskúmateľný, pokiaľ ide o podstatnú časť vymedzenia skutku, a to čas páchania skutku tým, že okresný súd nesprávne zadefinoval, resp. nesprávne skutkovo zistil, kedy sa dostal do takého omeškania s platením výživného, ktoré napĺňa znaky prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona, a to aj so zohľadnením zmeny právnej úpravy.

Súd prvej inštancie ďalej nesprávne rozhodol v časti vymedzenia skutku aj z dôvodu vyjadreného tej časti skutkovej vety, v ktorej súd prvej inštancie zjavne nesprávne (v rozpore so zákonom) ustálil, že obžalovanému vznikol dlh na bežnom výživnom voči oprávnenej F. C., nar. XX.X.XXXX, minimálne vo výške 9 384,- eur.

Zákon o rodine upravuje viaceré druhy vyživovacích povinností, k čomu obžalovaný uvádza, že voči F. C. nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť a týmto titulom voči nej nemá žiadny dlh, a to ani dlh vo výške minimálne 9 384,- eur.

S poukazom na ustanovenia § 488, § 489, § 494 Občianskeho zákonníka obhajoba uviedla, že hmotnoprávne legitimovaným subjektom (oprávneným) pri vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je dieťa samotné, nie jeho zákonný zástupca (ad hoc matka). Okresný súd ďalej vôbec vo výroku nezohľadnil obdobie, v ktorom bol obžalovaný evidovaný ako nezamestnaný a uchádzač o zamestnanie, pričom nemal žiadny preukázateľný príjem, čo považuje za obdobie nezavineného neplnenia povinnosti vyživovať iného.

V zmysle § 163 ods. 3 Tr. por. popis skutku (predovšetkým spôsob jeho spáchania) musí byť uvedený tak, aby jednotlivé časti zodpovedali príslušným znakom skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého bol uznaný za vinného. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto. Medzi výrokom rozhodnutia a jeho odôvodnením musí byť súlad. Nesúlad medzi výrokom (v danom prípade o vine) rozsudku a jeho odôvodnením, vyjadruje neperfektnosť a zakladá vo svojich dôsledkoch nezákonnosť, nepresvedčivosť

a nepreskúmateľnosť aj samotného rozsudku (v tomto prípade v samotnom výroku o vine obžalovaného).

Vzhľadom na vyššie vytknuté pochybenia okresného súdu je obžalovaný presvedčený, že rozsudok súdu prvého stupňa trpí takými vadami, ktoré zákonodarca predpokladá

v ustanovení § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por., a preto je potrebné rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie podľa § 322 ods. 1 Tr. por. Nakoľko rozsudok súdu prvého stupňa je vzhľadom na vyššie uvedené vady nepreskúmateľný pre nejasnosť a neúplnosť skutkových zistení, keď sa navyše súd prvého stupňa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie o vine obžalovaného, krajský súd nemôže napadnutý rozsudok meritórne preskúmať, ale tento musí zrušiť a vrátiť súdu prvého stupňa na odstránenie zistených pochybení.

Na podklade uvedených skutočností, najmä pre nesprávnosť a nepreskúmateľnosť podstatných častí vymedzenia skutku, obžalovaný navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení, alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (so zameraním na čas/obdobie spáchania skutku

a hmotnoprávnu legitímáciu osoby oprávnenej titulom výživného); z dôvodu, že existujú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy (výška zavineného neplnenia výživného, dôvody zmeny pomerov na strane obžalovaného, čas spáchania skutku); z dôvodu, že bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona (§ 2 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 207 ods. 1 Trestného zákona).

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátorka navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť. Obhajca v súlade s písomnými dôvodmi odvolania navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie okresnému súdu, považujúc toto za nedostatočné, zmätočné, vágne v jeho dôvodoch. V tejto súvislosti poukázal na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Žiline, kedy v obdobnej veci rozhodol senát Krajského súdu v Žiline 2To/43/2023 o zrušení rozsudku a jeho vrátení prvostupňovému súdu z obdobných dôvodov, aké sú uvedené v odvolaní.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., obsah odvolania spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu (pokračovacieho prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu, tak ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku, sú správne a úplné, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonávaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Obžalovaný A. B. dôvody odvolania založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S jeho skutkovými a právnymi námietkami sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal v podstate otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by ostalo na odvolacom súde.

Vina obžalovanému musí byť dokázaná na základe dôkazov vykonaných v súlade s Trestným poriadkom. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam.

Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Súd prvého stupňa veľmi podrobne rozviedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného A. B. zo spáchania skutku uvedeného v napadnutom rozsudku, a jeho správne právne závery majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

V posudzovanej veci uplatnené odvolacie námietky obžalovaného smerujú primárne do oblastí hodnotenia skutkových zistení. Z jeho strany ide o výhrady voči skutkovým zisteniam, spôsobu hodnotenia dôkazov vykonaných súdom nižšej inštancie a zároveň polemizuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa. V podstate sa obžalovaný takýmto spôsobom snaží presadiť vlastnú (pre neho priaznivú a od skutkových zistení súdu prvého stupňa inú) verziu skutkového stavu veci. Až následne z uvedených skutkových (procesných) výhrad vyvodzuje záver o nesprávnom právnom posúdení skutku, resp. o inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení.

Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie namietaného rozsudku predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, lebo súd prvého stupňa v potrebnej miere vysvetlil, na základe akých právnych úvah rozhodol a jasne odôvodnil svoje skutkové zistenia a závery.

Ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., t.j. že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia

(R 53/1992). V prejednávanej veci odvolací súd ani sám na základe svojho presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Odvolateľ primárne namieta v odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplynúť z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa si ale odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a v podrobnostiach naň poukazuje.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi.

Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadí jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Reagujúc potom na odvolacie námietky obžalovaného A. B., ktoré sú vo svojej podstate vyjadrením jeho nesúhlasu s rozhodnutím súdu prvého stupňa a ním prezentovaným odôvodnením skutkových a právnych záverov, keď obžalovaný namietal v podstate nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov a nedostatočné zhodnotenie ním uvádzaných skutočností, krajský súd uvádza nasledovné.

Z podstaty odvolacích námietok obžalovaného vyplýva, že v danom prípade ide o námietky výlučne skutkového charakteru, smerujúce sčasti proti správnosti a úplnosti zisteného skutku, ale predovšetkým proti spôsobu, akým sa prvostupňový súd vysporiadal s vykonanými dôkazmi a ako tieto hodnotil a právne posúdil konanie obžalovaného. Napokon, obžalovaný podaným odvolaním spochybnil naplnenie objektívnej i subjektívnej stránky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu. Podľa názoru krajského súdu v dôvodoch napadnutého rozsudku sa okresný súd vysporiadal so všetkými vykonanými dôkazmi, najmä výpoveďami svedkov a tieto aj podľa názoru krajského súdu správne a v dostatočnej miere vyhodnotil.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že prvostupňový súd vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočné dokazovanie, vykonané dôkazy zákonným spôsobom vyhodnotil a správne ustálil skutok z hľadiska obdobia i výšky dlžného výživného. Aj podľa názoru krajského súdu vina obžalovaného A. B. bola vykonanými dôkazmi jednoznačne preukázaná.

Zo Zákona o rodine vyplýva, že každé dieťa má zákonný nárok na výživné a každému rodičovi je Zákonom o rodine uložená povinnosť výživné plniť, pričom ich vyživovacia povinnosť má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov. Schopnosti a možnosti povinného neurčuje len rozsah príjmu povinného, ale aj reálne možnosti tejto osoby uplatniť sa v pracovnom procese. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k správne mu záveru, že bolo v schopnostiach a možnostiach obžalovaného A. B. za celé sledované obdobie, po celú rozhodnú dobu platiť výživné na svoje maloleté deti, a to vo výške, ku ktorej sa obžalovaný zaviazal v rodičovskej dohode, pričom treba zdôrazniť, že jeho finančné možnosti sa nezmenili, a ak sa zmenili, bolo to výlučne jeho zavinením. Pokiaľ ide o výšku výživného, ktorá bola určená, a to sumou 120,- eur na maloletého E. B., nar. X.X.XXXX, a F. B., nar. XX.X.XXXX, sumou 100,- eur, krajský súd zdôrazňuje, že na dnešné pomery určené výživné v tejto výške je vzhľadom na potreby detí skutočne minimálne, keď treba dať do pozornosti, že matka maloletých je samoživiteľka a je finančne odkázaná aj na pomoc neinvestičného fondu Náместovský anjel, n. f., prostredníctvom ktorého je jej poukazovaná mesačne suma 150,- eur.

Z obsahu listinných dôkazov, predovšetkým z výpisov z účtu, výsluchu obžalovaného A. B. a svedkýň F. C. a L. B. vyplynulo, že obžalovaný v súdenom období uhradil na výživnom len sumy podrobne špecifikované vo výrokovej časti rozsudku, čím mu vznikol nedoplatok na výživnom minimálne vo výške 9 384,- eur. Obrana obžalovaného, že nemal dostatok finančných prostriedkov na platenie výživného, bola vyvrátená v konaní jeho vlastnou výpoveďou, výpoveďou svedkyne L. B. a listinnými dôkazmi ohľadne príjmov obžalovaného v rozhodnom období a tiež výpismi z účtu vedeného v K. K., z ktorých vyplynulo, že na účte jeho manželky, ktorý bol ich spoločným účtom a z ktorého bolo tiež poukazované výživné na maloleté deti, sa nachádzali finančné prostriedky, z ktorých obžalovaný mohol uhrádzať stanovené výživné. Z týchto listinných dôkazov zároveň vyplýva, že obžalovaný A. B. disponoval dostatočnými finančnými prostriedkami, tieto však nepoužil na uhradenie výživného voči svojim dvom maloletým deťom, keď v tejto súvislosti treba opätovne zdôrazniť, že platenie výživného má prednosť pred akýmkoľvek inými výdavkami. Obžalovaný však finančné prostriedky použil predovšetkým na splácanie hypotekárneho úveru a tiež na splácanie pôžičiek voči súkromným osobám, o čom vypovedala svedkyňa L. B.. Obžalovaný tak len za obdobie od 29.10.2021 uhradil splátky hypotekárneho úveru v celkovej výške 10 798,77 eur, kde minimálne tieto splátky uprednostnil pred platením výživného. V konkrétnostiach je treba poukázať na výpisy z účtu, z ktorých sú zrejmé sumy, ktoré obžalovaný na výživnom zaplatil v rozhodnom období. Zároveň treba v tejto súvislosti dodať, že z výpisu z účtu bolo tiež zistené, že obžalovaný A. B. okrem splácania hypotekárneho úveru splácal aj iné pôžičky od priateľov

a rodinných príslušníkov, ktoré mohli byť takisto použité na platenie výživného. Už len na základe vyššie uvedeného možno dospieť k presvedčivým záverom, že obžalovaný v rozhodnom období mal finančné prostriedky na platenie výživného, tieto finančné prostriedky však použil na splácanie úveru a pôžičiek. Z výpovede obžalovaného ďalej vyplynulo, že v rozhodnom období do 17.7.2020 mal príjmy z podnikania vo výške 1 200,- eur mesačne, teda mal príjem dostatočný na platenie výživného v sume 220,- eur na obe deti. Obžalovaný živnosť k vyššie uvedenému dátumu zrušil bez objektívnych dôvodov na základe svojho vlastného rozhodnutia a dobrovoľne sa tak vystavil riziku zníženia svojich príjmov. Obžalovaný však napriek uvedenému po zrušení živnosti bol síce oficiálne nezamestnaný, resp. bol zamestnaný vo firme svojej manželky na dohodu, po celú dobu však pracoval brigádnicke a finančný príjem mal, čo potvrdila aj svedkyňa L. B.. Obžalovaný bol tiež v období mesiacov júl až november 2024 zamestnaný v spoločnosti K., K. M., kde podľa jeho výpovede mal čistý príjem 1 000,- eur, napriek tomu rozviazal pracovný pomer dohodou, čím sa znovu vystavil riziku zníženia svojich príjmov. Obžalovanému počas celého rozhodného obdobia nebránil ani jeho zdravotný stav riadne sa zamestnať a platiť výživné. V súvislosti s obranou obžalovaného, že vyživovaciu povinnosť vzhľadom na svoj zdravotný stav plnil v rozsahu, ako mu to umožňovali jeho pomery, s poukazom na jeho zdravotné problémy so srdcom, a teda nemal dostatok finančných prostriedkov platiť výživné, krajský súd vzhľadom na existujúci dôkazný stav opätovne dáva obžalovanému do pozornosti, že príjem jeho bývalej manželky, ktorá ako samoživiteľka zabezpečuje starostlivosť a výživu dvoch dospelých synov, predstavuje sumu 550,- eur, pričom je finančne odkázaná na pomoc neinvestičného fondu.

Reagujúc na odvolacie námietky obžalovaného v tom zmysle, že súd sa nevysporiadal s obdobím roku 2019 ohľadne platenia výživného, keď v tomto období s účinnosťou do 31.12.2019 bolo účinné znenie § 207 ods. 1 Tr. zák., ktorého hypotéza vychádzala zo skutočnosti neplnenia zákonnej povinnosti vyživovať iného počas doby najmenej troch mesiacov v období dvoch rokov, odvolací súd zdôrazňuje, že prečin zanedbania povinnej výživy je pokračovacím, trvácim trestným činom s prvkami hromadného trestného činu. Ak obvinený aj po oznámení vznesenia obvinenia naďalej neplatí výživné, alebo výživné platí len čiastočne alebo s prerušovaným obdobím, ide o pokračovanie neplnenia vyživovacej povinnosti až do vyhlásenia rozsudku súdu prvého stupňa alebo odvolacieho súdu (§ 122 ods. 13 Tr. zák.), pričom trestnosť činu spočíva v udržiavaní protiprávneho stavu neplnením vyživovacej povinnosti. Vzhľadom k tomu, že konanie páchatel'a sa posudzuje až do vyhlásenia rozsudku súdu prvého stupňa, okresný súd správne podľa okolností prípadu upravil skutkovú vetu z obžaloby o splátky bežného výživného a obdobie páchania trestného činu pripadajúce na dobu medzi podaním obžaloby a vyhlásením rozsudku.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obhajoby v tom smere, že rozsudok okresného súdu je nepreskúmateľný a je potrebné ho zrušiť, odvolací súd dodáva nasledovné:

Za arbitrárny by mohol byť považovaný len stav, keby okresným súdom podaný výklad v odôvodnení rozhodnutia bol výrazom zjavného faktického omylu či logického excesu (vnútorného rozporu) vybočujúceho zo zásad spravodlivého procesu, iba vtedy možno mať za to, že podaný právny výklad predstavuje neprípustnú svojvôľu (synonymum slova arbitrárny). K takémuto pochybeniu ale podľa názoru krajského súdu nedošlo.

Odkazujúc v ostatnom na správne a vyčerpávajúce dôvody rozsudku okresného súdu, kde súd vo vzťahu ku skutkovým zisteniam dôsledne vyhodnotil dôkaznú situáciu, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, správne a zákonne postupoval prvostupňový súd, keď protiprávne konanie obžalovaného A. B., ktoré vyplynulo jednoznačne z dokazovania na hlavnom pojednávaní, právne posúdil ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. Uvedené právne posúdenie konania obžalovaného zodpovedá stavu veci, ako aj všetkým zákonným hľadiskám, na ktoré musel okresný súd prihliadať.

Vo vzťahu k výroku o treste za zistené zavinenie odvolací súd predovšetkým uvádza, že prvostupňový súd aj v tomto smere vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne právne závery. Svoje rozhodnutie v súlade s ust.

§ 168 ods. 1 Tr. por. aj náležite odôvodnil a dostatočne vysvetlil, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona pri určení trestu. Majúc na zreteli účel trestu, keď trest plní predovšetkým funkciu ochrany spoločnosti, individuálnej a generálnej prevencie, odvolací súd vzhľadom na predchádzajúci spôsob života obžalovaného A. B., závažnosť

spáchaného skutku, dospel k záveru, že uložený trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu vo výmere 2 roky, je pri zohľadnení všetkých zákonných hľadísk primeraný a zákonný.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, a nezistil žiadne pochybenia. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. alebo § 371 ods. 3 Tr. por.

Na základe týchto skutočností potom krajský súd, ako súd odvolací, odkazujúc v ostatnom na správne a vyčerpávajúce dôvody rozsudku prvostupňového súdu, odvolanie obžalovaného A. B. postupom podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.